

Slajd 1

Międzynarodowe warsztaty szkoleniowe w sprawie przeciwdziałania zdarzeniom o skutkach transgranicznych (współdziałanie z RFN i EKG ONZ) wraz z ćwiczeniami usuwania skutków poważnych awarii 15 lecie współpracy z RFN w zakresie zapobiegania zdarzeniom o skutkach transgranicznych

8-10 września 2009r., Słubice, Polska

Slajd 2

Program działań zapobiegających awaryjnym zanieczyszczeniom w dorzeczu Odry

Zbigniew Lewicki

Opracowano
w Wojewódzkim Inspektoracie
Ochrony Środowiska w Zielonej Górze

Slajd 3

Zgodnie z Dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna) każde Państwo Członkowskie zobowiązane jest do ustalenia programu działań zapobiegających awaryjnym zanieczyszczeniom w dorzeczach (program środków działania).

Slajd 4

Potencjalne źródła zanieczyszczeń awaryjnych w dorzeczach:

- zakłady dużego ryzyka,
- zakłady zwiększonego ryzyka,
- zakłady pozostałe, mogące spowodować skutki określone w Aneksie VI Dyrektywy 96/82 WE w sprawie poważnych awarii (SEVESO II),
- transport (samochodowy, kolejowy, żegluga śródlądowa, rurociągi: substancji ropopochodnych i gazowe).

Slajd 5

Zgodnie z Dyrektywą Seveso programy działań dla potrzeb analizy potencjalnych źródeł awaryjnych zanieczyszczeń wód należy opracować z uwzględnieniem oceny, czy substancje niebezpieczne znajdujące się w zakładzie lub uwolnione w wyniku transportu mogą spowodować skutki wymienione w załączniku nr 6 do w/w dyrektywy, m.in. takie jak:

- znaczne lub długotrwałe zanieczyszczenie świeżej wody lub środowiska morskiego obejmujące:
 - 10 lub więcej kilometrów rzeki lub kanału,
 - 1 lub więcej hektarów jeziora lub stawu,
 - 2 lub więcej hektarów delty, wybrzeża lub otwartego morza,
- znaczne zanieczyszczenie warstwy wodonośnej lub wód podziemnych obejmujące:
 - 1 hektar lub więcej.

Slajd 6

Na terytorium Polski znajdują się następujące dorzecza:

- Odry,
- Wisty,
- Niemna,
- Dniestru,
- Dunaju,
- Łaby,
- zlewnia Zalewu Szczecińskiego,
- zlewnia Zalewu Wiślanego,
- dorzecza rzek przymorza.

Slajd 7

Numery obszarów dorzeczy:

1. dorzecze Odry
2. dorzecze Wisły
3. zlewnia Zalewu Szczecińskiego
4. dorzecza rzek przymorza
5. zlewnia Zalewu Wiślanego
6. dorzecze Niemna
7. dorzecze Dniestru
8. dorzecze Dunaju
9. dorzecze Łaby

Slajd 8

Dorzecze Odry

Slajd 9

Dorzecze Odry

Drugi pod względem wielkości obszar hydrograficzny w Polsce.

Powierzchnia całkowita - 118 861 km² (89,2 % w Polsce).

Główne dopływy: Nysa Kłodzka, Barycz, Bóbr, Nysa Łużycka oraz Warta z Obrą i Notecią.

Długość całkowita Odry - 854,3 km.

Slajd 10

Wymogi dla osiągnięcia celów środowiskowych, ujmowane w programach działań, powinny być skoordynowane dla obszaru całego dorzecza [pkt (35), art. 3 ust. 3-5] RDW

Slajd 11

Dla dorzeczy wykraczających zasięgiem poza granice Wspólnoty, Państwa Członkowskie powinny podjąć starania w celu zapewnienia odpowiedniej koordynacji programów działań z odpowiednimi państwami trzecimi.

Slajd 12

Art. 4 Cele środowiskowe

Programy działań określone są w planach gospodarowania wodami w dorzeczu dla:

- a) wód powierzchniowych,
- b) wód podziemnych,
- c) obszarów chronionych.

Slajd 13

Art. 5 Charakterystyki obszaru dorzecza, przegląd wpływu działalności człowieka na środowisko i analiza ekonomiczna korzystania z wód

1. Każde Państwo członkowskie podejmie dla każdego obszaru dorzecza lub części międzynarodowego obszaru dorzecza leżącego na jego terytorium następujące działania, zgodnie ze specyfikacjami technicznymi wymienionymi w załącznikach II oraz III:

- analiza charakterystyk dorzecza,
- przegląd wpływu działalności człowieka na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
- analiza ekonomiczna korzystania z wód,

Wymienione działania powinny być wykonane najpóźniej w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie Ramowej Dyrektywy Wodnej (do 23 grudnia 2004 r.).

Slajd 14

2. Wymienione w ust. 1 analizy i przeglądy powinny być poddane ocenie i gdy jest to konieczne, uaktualnione - najpóźniej w ciągu 13 lat od dnia wejścia w życie Ramowej Dyrektywy Wodnej (do 23 grudnia 2013 r.), a następnie co sześć lat.

Slajd 15

Art. 11 Program środków działania

1. Każde Państwo Członkowskie zapewnia opracowanie programu działań (środków) dla wszystkich obszarów dorzeczy lub części międzynarodowych obszarów dorzeczy leżących na jego terytorium.

Slajd 16

Przy ustalaniu programu działań (środków) należy uwzględniać wyniki analiz wymaganych na mocy art. 5 RDW, dla osiągnięcia celów środowiskowych wynikających z art. 4 tej Dyrektywy.

Slajd 17

2. Każdy program działań powinien zawierać środki „podstawowe” oraz, tam gdzie niezbędne, działania „dodatkowe” (uzupełniające).

Slajd 18

3. „Środki podstawowe” określają minimalne wymogi niezbędne do spełnienia i obejmują m.in. następujące działania:

- wymagane dla wdrożenia prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego ochrony wód, w tym działania wynikające z art. 10 i części A załącznika VI, w tym m. in. Dyrektywy 96/82 WE w sprawie poważnych awarii (Seveso),
- uznane za odpowiednie w odniesieniu do celów wymienionych w art. 9,
- wspierające skuteczne i zrównoważone wykorzystanie wody bez narażenia celów określonych w art. 4.

Slajd 19

- inne środki, zapobiegające znacznym stratom powodowanym przez zanieczyszczenia z instalacji technicznych oraz służące zapobieganiu i/lub redukowaniu wpływu przypadkowych zanieczyszczeń (np. na skutek powodzi, awarii itp.), w tym bezpośrednio systemy wykrywania i wczesnego ostrzegania o takich przypadkach, włącznie ze wszystkimi właściwymi środkami zmniejszającymi zagrożenie ekosystemów wodnych w przypadku awarii, których nie można było przewidzieć.

Slajd 20

4. „Środki dodatkowe” (uzupełniające), które Państwa Członkowskie mogą przyjąć w każdym obszarze dorzecza jako część programu działań, mają zapewnić osiągnięcie celów określonych w art. 4 RDW. Są to m. in.:

- instrumenty prawne,
- instrumenty administracyjne, ekonomiczne i fiskalne,
- wynegocjowane porozumienia dotyczące środowiska,
- kontrole wielkości: emisji, poboru wody,
- kodeksy dobrej praktyki,
- projekty badawcze, rozwojowe, konstrukcyjne itd.

Slajd 21

Programy działań będą uzgadniane z odpowiednimi organami Rzeczypospolitej Polskiej:

- Urzędy Wojewody (w tym Zespoły Zarządzania Kryzysowego),
- Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej,
- Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska,
- Państwowa Straż Pożarna,

a ponadto z właściwymi organami Republiki Federalnej Niemiec i Republiki Czeskiej.

Slajd 22

Programy działań (środków) powinny być ustalone najpóźniej w ciągu 9 lat od dnia wejścia w życie Ramowej Dyrektywy Wodnej (do 23 grudnia 2009 r.).

Wszystkie działania (środki) powinny być wdrożone w życie najpóźniej w ciągu 12 lat po wejściu w życie RDW (do 23 grudnia 2012 r.).

Slajd 23

Programy działań (środków) powinny być poddane przeglądowi i w miarę potrzeby uaktualnione - najpóźniej w ciągu 15 lat od dnia wejścia w życie Ramowej Dyrektywy Wodnej (do 23 grudnia 2015 r.) i następnie co sześć lat.

Każde nowe lub zmodyfikowane środki (działania) ustalone w ramach uaktualnionego programu powinny być wprowadzane w życie w ciągu trzech lat od czasu ich ustalenia.

Slajd 24

Dziękuję Państwu za uwagę!